

REFERAT Forretningsudvalget d. 20-09-2011

Mødedato Tirsdag d. 20. september 2011 kl. 15:00

Mødested konferencelokalet, Regionshuset Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Forslag til budget 2012: 2. behandling.....	3
Kvartalsrapporten pr. 30. juni 2011	7
Revisionsberetninger for regnskabsåret 2010 og endelig godkendelse af Årsrapport 2010.....	12
Revisionsberetning nr. 18 vedrørende afregning af statsrefusion til sociale udgifter for 2010.....	16
Revisionsberetning nr. 20 af 15. august 2011.....	18
Godkendelse af programansøgning til Pulje til kommuners og regionens landdistriktsprojekter under	21
Region Midtjyllands deltagelse i letbaneprojektet i Aarhus-området.....	25
Udtalelse fra Statsforvaltningen.....	30

Punkt 25: Forslag til budget 2012: 2. behandling

1-21-78-1-11

Bilag

Budget 2012 - bind 1

Budget 2012 - bind 2

Høringssvar Budget 2012

Notat om anlægsbudgettet i 2012 og fremover

Forslag til budget 2012: 2. behandling

Resume

Hermed fremlægges forslag til budget 2012 til regionsrådets 2. behandling.

Der er aftalt budgetforligsdrøftelser den 20. september 2011. Budgetforliget 2012 er på den baggrund ikke indarbejdet i de budgetbemærkninger, der forelægges forretningsudvalget. Konsekvenserne af budgetforliget vil blive indarbejdet i de budgetbemærkninger, som vil blive fremlagt ved regionsrådets 2. behandling den 28. september 2011.

Forretningsudvalget forelægges budgetforslag og budgetbemærkninger udarbejdet på baggrund af regionsrådets 1. behandling af budgetforslag 2012 den 24. august 2011, alle beslutninger til og med regionsrådsmødet den 24. august 2011 samt indstillede bevillingsændringer i 2. kvartalsrapport 2011 jf. andet punkt på dagsordenen.

Det er i mail af 14. september fra regionsrådsformanden meddelt, at eventuelle ændringsforslag fra de politiske grupper bedes tilgå administrationen senest den 26. september 2011 kl. 12.00. Eventuelle ændringsforslag vil blive udsendt den 26. september til samtlige regionsrådsmedlemmer og vil indgå ved regionsrådets 2. behandling den 28. september 2011.

Der er indkommet en række høringssvar fra MED-systemet til budgetforslag 2012, som vedlægges til orientering.

Direktionen indstiller,

at budget 2012 - udarbejdet på baggrund af regionsrådets 1. behandling af budgetforslag 2012 den 24. august 2011, alle beslutninger til og med regionsrådsmødet den 24. august 2011 samt indstillede bevillingsændringer i 2. kvartalsrapport 2011 jf. andet punkt på dagsorden – godkendes,

at budgetforliget efterfølgende indarbejdes i budgetbemærkningerne, som herefter forelægges revideret på regionsrådets møde den 28. september 2011, og

at administrationen bemyndiges til at foretage mindre redaktionelle rettelser samt eventuelle tekniske justeringer af social- og specialundervisningsområdets budget frem til publiceringen af regionens budget.

Sundhedsområdet

Regionsrådet fastlagde den 22. juni 2011 de foreløbige budgettrammer for 2012.

På regionsrådets møde den 24. august 2011 blev budgetforslag 2012 1. behandlet. Herudover behandlede regionsrådet indstillinger vedrørende sager med konsekvenser fra budgetforslag 2012. Regionsrådet tiltrådte således indstillinger vedrørende Lov- og cirkulæreprogram, økonomiske styringsmodeller samt ændrede bevillings- og kompetenceregler. Konsekvenserne af regionsrådets beslutninger er indarbejdet i budgetforslaget og budgetbemærkningerne, som er vedlagt. Dog skal det bemærkes, at udmøntning af de økonomiske styringsmodeller først vil blive forelagt regionsrådet i efteråret 2011 og herefter vil blive indarbejdet i budgettet.

Herudover er der indarbejdet de forventede ændringer, som følge af 2. kvartalsrapport 2011 og som har konsekvenser for budget 2012, som forretningsudvalget forelægges til beslutning under andet punkt på dagsordenen.

Ændringerne i budget 2012, som følge af 2. kvartalsrapport 2011, vedrører følgende tekniske og varige budgetændringer på driften:

- Ny dyr medicin
- Nye behandlinger
- Overflytning af analyser mellem KIA Skejby, KIA Vest & KIA Viborg
- Udmøntning af besparelse på pædiatrien på baggrund af benchmark af kommunal forbrug på pædiatri
- Korrektion Hospitalsenheden Vest – komplicerede fødsler
- Tilførsel af midler til opretholdelse af akutlægevagtdækningen på Regionshospitalet Holstebro
- Store rygoperationer på Aarhus Universitetshospital
- Mammografiscreening på Regionshospitalet Randers
- Ophør af Regionshospitalet Viborg, Silkeborg, Hammel og Skives hjemtrækningsprojekter
- Permanentgørelse af 2009 hjemtrækningsprojekter
- Behandlingspsykiatri, medicintilskud

På anlægsområdet er der indarbejdet beslutning omkring etablering af ny kontrolrumsløsning på det Præhospitale område, som regionsrådet besluttede på mødet den 24. august 2011.

Endvidere er der på anlægsområdet på henholdsvis Regionshospital Randers og Regionshospital Horsens indarbejdet henholdsvis 44,0 mio. kr. og 22,0 mio. kr. i 2012 vedrørende 1. etape til etablering af akuthospitaler. Projekterne er finansieret ved tilsagn fra den i økonomiaftalen 2012 afsatte låne- og deponeringsfritagelsespulje på i alt 300 mio. kr. i 2012. Regionen har afsat rådighedsbeløb i 2013 og 2014 i budgettet til finansiering af den resterende del af anlægsprojekterne. Regionen vil dog søge finansieringen tilvejebragt fra de forventede låne- og deponeringsfritagelsespuljer i 2013 og 2014.

Der vedhæftes i øvrigt en opdatering af Investeringsplanen 2012 og fremover, som blev forelagt i forbindelse med Budgetseminaret den 10. august 2011. Opdateringen af Investeringsplanen 2012 og fremover er sket som følge af Indenrigs- og sundhedsministeriets tilbagemelding af 26. august 2011 på regionens ansøgning til puljen på låne- og deponeringsfritagelse.

På baggrund af at der er udskrevet Folketingsvalg den 15. september 2011 er budgetforligsdrøftelserne udsat fra den 6. september til den 20. september 2011. Det har således ikke været muligt at indarbejde Budgetforlig 2012 i budgetforslaget og dermed de til forretningsudvalget fremsendte budgetbemærkninger. Konsekvenserne af Budgetforlig 2012 vil blive indarbejdet i de budgetbemærkninger, som vil blive fremlagt ved regionsrådets 2. behandling den 28. september 2011.

Der fremlægges forslag til budget 2012 på sundhedsområdet til 2. behandling, hvor der - ligesom ved 1. behandlingen - henlægges 53,9 mio. kr. til kassen i 2012.

Det skal bemærkes, at der i budgetforslaget er afsat en pulje på 50 mio. kr. på sundhedsområdet til yderligere politisk prioritering ved budgetforligsdrøftelserne den 20. september 2011.

Socialområdet

De endelige takster og dimensionering inden for socialområdet vil senest være på plads den 15. oktober 2011, hvor rammeaftalen skal være godkendt - også af kommunerne. Der vil således kunne ske mindre tekniske justeringer af bruttoudgifts- og indtægtsbudgettet.

Det skal bemærkes, at der i forbindelse med Rammeaftale 2012 er forslag om, at der i 2013 skal ske en reduktion af omkostningerne på socialområdet med 2 % og en yderligere reduktion på 2,5 % i 2014.

Ændringsforslag til forslag til budget 2012

Det er i mail af 14. september fra regionsrådsformanden meddelt, at eventuelle ændringsforslag fra de politiske

grupper bedes tilgå administrationen senest den 26. september 2011 kl. 12.00. Eventuelle ændringsforslag vil blive udsendt den 26. september til samtlige regionsrådsmedlemmer og vil indgå ved regionsrådets 2. behandling den 28. september 2011.

Offentliggørelse af regionens budget 2012

Det vedtagne budget og de flerårige budgetoverslag skal ifølge regionslovens § 20 være tilgængeligt for regionens beboere. En kort redegørelse for budgettet skal efter regionsrådets nærmere bestemmelse offentliggøres inden det nye regnskabsårs begyndelse.

Budgettet vil primært blive gjort tilgængeligt for borgerne på regionens hjemmeside, hvor der er mulighed for både at finde de overordnede budgettal og gå i dybden med budgettet. Desuden vil budgettet og en særlig budgetfolder være på hovedbibliotekerne samt på rådhusene mv. for at sikre, at budgettet er tilgængeligt for borgere uden internetadgang.

Budgettets hovedtal præsenteres ligeledes i de regionale dagblade og 24 lokale ugeaviser i november/december måned 2011.

Denne offentliggørelse indgår i de annonceringsaftaler, som Region Midtjylland har indgået med diverse medier. Dermed minimeres udgifterne ved offentliggørelse af Budget 2012. Borgere i Region Midtjylland bliver således informeret om, at regionsrådet har vedtaget et budget for regionen, og at yderligere information kan findes på Region Midtjyllands hjemmeside.

Hørings svar fra MED-Systemet

I henhold til afsnit 2 i budgetvejledningen 2012 informeres og inddrages regionens medarbejderudvalg i arbejdet med budget 2012. Der er i den forbindelse indkommet en række høringssvar fra MED-Systemet til budgetforslaget, som vedlægges.

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 26: Kvartalsrapporten pr. 30. juni 2011

1-21-78-3-11

Bilag

Kvartalsrapporten pr. 30. juni 2011_Økonomi og aktivitet

Kvartalsrapporten pr. 30. juni 2011_Hospitalernes ledelsesberetninger

Kvartalsrapporten pr. 30. juni 2011_Opfølgning på omstillingsplanen

Kvartalsrapporten pr. 30. juni 2011_Anlægsinvesteringer

Kvartalsrapporten pr. 30. juni 2011_Bevillingsændringer

Kvartalsrapporten pr. 30. juni 2011

Resume

Kvartalsrapporten pr. 30. juni 2011 beskriver økonomien, aktiviteten og investeringerne på sundhedsområdet, socialområdet, det regionale udviklingsområde og det fællesadministrative område. Herudover vurderer rapporten likviditeten og finansieringen af regionens opgaver.

Der vurderes, at der på sundhedsområdets driftsbudget er balance. Vurderingen består af en lang række modsatrettede afvigelser. De to væsentligste merudgiftsområder er Behandling over regionsgrænser med et forventet merforbrug på 42,2 mio. kr. og Bløderpatienter med et forventet merforbrug på 31,7 mio. kr. Modsat forventes der mindreforbrug på i alt 46,7 mio. kr. for områderne Ny dyr medicin og Nye behandlinger, samt en række andre mindreforbrug.

Direktionen indstiller,

at kvartalsrapporten pr. 30. juni 2011 tages til efterretning, og

at bevillingsændringerne i skemaerne 1-26 godkendes.

Økonomien er opdelt i 3 finansielle kredsløb: sundhedsområdet, socialområdet og regional udvikling. Udgifterne til fællesadministration deles mellem sundhedsområdet, socialområdet og regional udvikling jævnfør fordelingsprincipperne i budgettet.

Vedlagte Økonomi- og aktivitetsrapport giver en uddybende gennemgang af økonomi og aktivitet for kredsløbene og de fællesadministrative områder. I første afsnit er der et resumé for de tre kredsløb og en opfølgning på økonomiaftalen.

Sundhedsområdet:

Mio. kr.	Budget 2011	Korrigeret Budget	Forventet regnskab	Afvigelse (+=overskud)
Finansiering i alt	-21.400,8	-21.400,8	-21.400,8	0,0
Driftsudgifter i alt	20.667,6	20.856,8	20.858,3	-1,5
Renteudgifter i alt	121,2	121,2	121,2	0,0
Anlægsudgifter i alt	696,2	1.145,3	829,8	315,6
Udgiftsbaseret resultat	84,2	722,5	408,4	314,1
Låneoptag	-327,9	-329,9	-329,9	0,0
Likvid påvirkning (+=tilgang)	243,7	-392,6	-78,5	314,1

Det samlede skøn for driftsbudgettet på sundhedsområdet viser balance med et merforbrug på 1,5 mio. kr.

Det korrigerede budget inkl. de med denne kvartalsrapport indstillede bevillingsskemaer er 205,1 mio. kr. over det korrigerede økonomiaftaleniveau på 20.612,7 mio. kr. Dertil kommer ovenstående bevillingsafvigelse på -1,5 mio. kr. Samlet set er det forventede regnskab 206,6 mio. kr. over det korrigerede aftaleniveau.

Der er ikke sket en vurdering af betalingsforskydninger ud af 2011. Det forventes, at niveauet svarer til de 207,1 mio. kr., der blev overført i uforbrugte midler fra 2010. Omstillingsplanen kan dog have en reducerende effekt på størrelsen af uforbrugte midler ved udgangen af 2011.

Som det også fremgik af overførselssagen på regionsrådsmødet i maj 2011, har regionen en udfordring i at overholde økonomiaftaleniveauet, som kan løses ved henholdsvis at overføre et tilsvarende mindreforbrug ud af året eller ved at flytte udgifter til anskaffelser mv. fra drift til anlæg. Det bemærkes, at økonomiaftaleoverholdelsen gælder

for regionerne under ét. Det betyder, at de øvrige regioners økonomiske forhold også skal tages i betragtning. Der forventes balance for de somatiske hospitaler under ét. For Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Viborg er der indmeldt et forventet merforbrug på henholdsvis 10,0 mio. kr. og 12,3 mio. kr. Friklinikken i Brædstrup forventer et mindreforbrug på 10,2 mio. kr. Der er indlagt forventning om et mindreforbrug på 12,1 mio. kr. for de øvrige hospitaler.

Hospitalernes forventede aktivitet i 2011 er lig basislinjen. Der er loft over Region Midtjyllands aktivitetspulje til hospitalerne. Loftet udgør 105 mio. kr., hvilket svarer til en samlet meraktivitet på 210 mio. kr. DRG-værdi. Hospitalerne kompenseres ikke for meraktivitet udover dette aktivitetsniveau. Der er dog mulighed for, at hospitalerne beskriver projekter omkring hjemtrækning fra andre regioner eller privathospitaler og der igennem får tilført midler til øget aktivitet.

Der forventes et aktivitetsniveau, som betyder, at Region Midtjylland opnår den samlede statslige aktivitetsafhængige pulje.

Ny dyr medicin og nye behandlinger: Der forventes et mindreforbrug til ny dyr medicin på 35,3 mio. kr. og til nye behandlinger på 11,4 mio. kr. Mindreforbruget på ny dyr medicin skyldes formindskede medicinudgifter til Region Syddanmark som følge af hjemtrækning af onkologipatienter. Ved årsafslutningen for det enkelte regnskabsår reguleres hospitalernes budgetter for eventuelle afvigelser i forhold til tildelte budgetter og de faktisk afholdte udgifter. Ved f.eks. forsinket ibrugtagning af ny medicin og nye behandlinger vil der blive tilbageført budgetbeløb.

Patientforsikring: Der forventes balance på baggrund af udviklingen i udgiftsniveauet for 1. halvår. Området er vanskeligt at forudsige, og ser man på afgørelserne i juli og august, så er der en kraftig vækst i udgifterne, hvilket kan indikere et merforbrug på op til 25 mio. kr. på området. Dette vil blive vurderet nærmere i månedsrapporten pr. 31. august 2011. Der vurderes ikke at være tale om et strukturelt problem for Region Midtjyllands budget, da der bl.a. er tale om afvikling af ældre sager samtidig med, at der i budgettet for 2012 er prioriteret 25 mio. yderligere til området.

Behandling over regionsgrænser: Der forventes et samlet merforbrug på 42,2 mio. kr. udover den afsatte reservepulje til imødegåelse af udgiftspresset på området på 18 mio. kr. Merforbruget skyldes overvejende vigende indtægter på hovedfunktionsbehandling. Region Nordjyllands fortsatte hjemtrækning fra et bredt udsnit af Regionshospitalet Viborgs afdelinger betyder forventede mindreindtægter på 55 mio. kr. Administrationen er i dialog med Regionshospitalet Viborg om, hvilke tiltag der er behov for i forhold til at sikre den nødvendige kapacitetstilpasning på hospitalet.

Bløderpatienter: Der forventes en merudgift på 31,7 mio. kr. til bløderpatienter, et område der påvirkes af enkelte patienters behov for en særlig dyr behandling.

It-området: It forventer et underskud på 26 mio. kr. i 2011. It-afdelingen styrer mod at afdrage merforbruget for 2009/2010 med 7 mio. kr. i 2011 og 13 mio. kr. i både 2012 og 2013 (svarende til det forventede merforbrug på 26 mio. kr.).

Alle hospitaler inklusiv Præhospitalet og Behandlingspsykiatrien har udarbejdet en ledelsesberetning, som fremgår af bilaget Hospitalernes ledelsesberetninger. Derudover er der af hospitalerne udarbejdet en Opfølgning på omstillingsplanen.

Socialområdet:

Mio. kr.	Budget 2011	Korrigeret Budget	Forventet regnskab	Afvigelse (+=overskud)
Finansiering i alt	-1.147,9	-1.147,9	-1.278,6	130,7
Driftsudgifter i alt	1.119,0	1.163,7	1.300,5	-136,8
Anlægsudgifter i alt	57,7	104,7	70,0	34,6
Udgiftsbaseret	28,8	120,5	91,9	28,6

resultat				
Låneoptag	-36,7	-83,7	-83,7	0,0
Likvid påvirkning (+=tilgang)	7,9	-36,8	-8,3	28,6

Samlet forventes nettomerudgifter på 6,1 mio. kr. Dette dækker over forventede merindtægter fra kommunale betalinger på 130,7 mio. kr. og forventede driftsmeromkostninger på 136,8 mio. kr. Dette skyldes en række individuelt tilrettelagte projekter og en større efterspørgsel efter døgnpladser end budgetteret.

Det bemærkes, at der med virkning fra 1. januar 2011 er vedtaget en ny bekendtgørelse om takstopkrævning for Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland. Regionens andel vil fremadrettet blive opgjort efter samme fordelingsnøgle, som anvendes ved fordeling af statens generelle tilskud på sundhedsområdet. I relation til de udestående forhold vedrørende en evt. efterbetaling drøftes dette nærmere mellem direktørerne på psykiatriområdet. Ændringen betyder en stigning i de årlige udgifter til Sikringen på 9-10 mio. kr. fra 2011.

Regional Udvikling:

Mio. kr.	Budget 2011	Korrigeret Budget	Forventet regnskab	Afvigelse (+=overskud)
Finansiering i alt	-585,1	-585,1	-585,1	0,0
Driftsudgifter i alt	583,1	791,3	783,5	7,8
Udgiftsbaseret resultat	-2,1	206,1	198,3	7,8
Låneoptag	0,0	0,0	0,0	0,0
Likvid påvirkning (+=tilgang)	2,1	-206,1	-198,3	7,8

Der forventes et mindreforbrug på 7,8 mio. kr. til kollektiv trafik. Der er indstillet en række flytninger mellem bevillingerne under Regional Udvikling, for at udligne en række afvigelser.

Danske Regioner har rettet henvendelse til finansministeren, økonomi- og erhvervsministeren og indenrigs- og sundhedsministeren omkring likviditetsforskydninger mellem de enkelte budgetår på det regionale udviklingsområde. Indenrigs- og sundhedsministeren har på vegne af de forskellige ministre i brev af 25. august 2011 erkendt, at området er underlagt nogle rammer og en historik, som medfører likviditetsmæssige forskydninger mellem årene. Et eventuelt merforbrug et år skal kunne tilskrives tidligere års mindreforbrug, f.eks. som følge af indgåede forpligtigelser der kommer til udbetaling i de følgende år.

Regional Udvikling overførte 208,2 mio. kr. i uforbrugte midler fra 2010.

Anlæg

I bilaget Anlægsinvesteringer er der en detaljeret beskrivelse af anlægsområdet. Der er særlig fokus på en række større anlægsprojekter, inklusive kvalitetsfondsprojekterne. Bevillingshaverne forventer et mindreforbrug på 350 mio. kr. Erfaringsmæssigt stiger forventningerne til overførsler i løbet af året. Derfor forventes overførslerne til 2012 at være på et lignende niveau, som fra 2011.

Gennemsnitslikviditeten

Ved budgetvedtagelsen for 2011 blev gennemsnitslikviditeten vurderet til at udgøre 125 – 390 mio. kr. ved udgangen af 2011 under forudsætning af, at anlægsoverførslerne bruges.

Den nuværende vurdering er et niveau på omkring 1.100 mio. kr., der især afhænger af, at Staten udbetaler Kvalitetsfondsindtægter på 441,9 mio. kr. (opgjort pr. 30. juni 2011), inden udgangen af 2011.

Bevillingsændringer

I forbindelse med kvartalsrapporten indstilles en række bevillingsændringer gennemført. I vedlagte bilag Bevillingsændringer er der beskrivelser af de i alt 26 bevillingsskemaer. Bevillingsændringerne er fuldt finansierede. Til bevillingsskemaerne bemærkes følgende:

Skema 1 Midtvejsregulering som følge af lov- og cirkulæreprogrammet for 2011 (DUT):

Ændringer som følge af lov- og cirkulæreprogrammet på 41,8 mio. kr. finansieres via bloktilskud og kommunal medfinansiering.

Skema 2 Ny dyr medicin og skema 3 Nye behandlinger:

Udgiftsbehovet på området håndteres, jævnfør regionsrådets beslutning den 20. maj 2009, som en refusionsordning. I forbindelse med kvartalsrapporterne foretages således revurderinger af udgiftsbehovet til ny/dyr medicin og nye behandlinger i 2011, som grundlag for løbende korrektioner i hospitalernes budgetter for 2011.

Skemaerne 22, 23 og 24

Lovgivningen for konteringen af kvalitetsfondsprojekter er ændret. Det betyder, at puljer og indtægter skal fordeles fra centrale puljer til de tre kvalitetsfondsprojekter. Der sker ingen ændring af de af regionsrådet godkendte udgiftsbevillinger. Ændringerne har derfor ingen betydning for de enkelte anlægsprojekter.

Skemaerne 4 – 21 og 25 - 26:

Der er tale om budgetneutrale bevillingsflytninger mellem driftsenheder og/eller udmøntning fra centrale puljer.

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 27: Revisionsberetninger for regnskabsåret 2010 og endelig godkendelse af Årsrapport 2010

1-22-78-9-10

Bilag

Beretning nr. 17 af 1. marts 2011 om revisionsarbejder i perioden fra 1. januar - 31. december 2010

Beretning nr. 19 af 15. august 2011 vedrørende afslutning af revisionen af Region Midtjyllands regnskab 2010

Revisionsberetninger for regnskabsåret 2010 og endelig godkendelse af Årsrapport 2010

Resume

Regionens revision, KPMG, har den 15. august 2011 fremsendt Revisionsberetning nr. 19 vedrørende afslutning af revisionen af Region Midtjyllands Årsregnskab for 2010:

Det fremgår af beretningen, at revisionen har forsynet Region Midtjyllands Årsrapport 2010 med en revisionspåtegning uden forbehold eller supplerende oplysninger. Revisionsberetningen indeholder ingen revisionsbemærkninger, som regionsrådet skal besvare over for tilsynsmyndigheden. Revisionsberetningen har én såkaldt supplerende oplysning, som revisionen ønsker at orientere regionsrådet om.

Regionens revision, KPMG, har den 1. marts 2011 fremsendt Revisionsberetning nr. 17 om revisionsarbejder i perioden fra 1. januar – 31. december 2010:

Revisionsberetningen indeholder ingen revisionsbemærkninger, som regionsrådet skal besvare over for tilsynsmyndigheden. Revisionsberetningen indeholder ingen supplerende oplysninger, som regionsrådet skal orienteres om.

Regionsrådet skal behandle årsregnskab og revisionsberetninger på et møde og endeligt godkende årsregnskabet. Årsrapport, revisionsberetning og de afgørelser regionsrådet har truffet i forbindelse hermed sendes senest 30. september til tilsynsmyndigheden.

Direktionen indstiller,

at Revisionsberetning nr. 17 om revisionsarbejder i perioden fra 1. januar – 31. december 2010 tages til efterretning,

at Revisionsberetning nr. 19 vedrørende afslutning af revisionen af Region Midtjyllands regnskab for 2010 tages til efterretning,

at Region Midtjyllands Årsrapport 2010 endeligt godkendes, og

at Årsrapport 2010, revisionsberetning nr. 17 og nr. 19 og udskrift af regionsrådets behandling af sagen sendes til tilsynsmyndigheden.

Regionsrådet godkendte den 25. maj 2011 årsregnskab 2010 og sendte det til revisionen.

KPMG, Region Midtjyllands revision, har mandag den 15. august 2011 fremsendt Revisionsberetning nr. 19 vedrørende afslutning af revisionen af Region Midtjyllands regnskab for 2010:

Det fremgår af beretningen, at revisionen har forsynet Region Midtjyllands Årsrapport 2010 med en revisionspåtegning uden forbehold eller supplerende oplysninger.

Revisionsberetningen indeholder ingen revisionsbemærkninger, som regionsrådet skal besvare over for tilsynsmyndigheden.

Revisionsberetningen har én såkaldt supplerende oplysning, som ikke har givet anledning til revisionsbemærkninger, men som revisionen ønsker at orientere regionsrådet om.

Det drejer sig om administrationen af eksternt finansierede forskningsprojekter og risiko for, at der opstår periodiseringsfejl, jf. afsnit 3.3.4 Fondsadministration:

Regionen gennemfører en lang række eksternt finansierede forskningsprojekter m.v., hvor udgifter og indtægter indregnes på eksterne kontoafsnit udenfor regionens bevillingssystem. Modtagne tilskudsbeløb henstår som et aktiv på separate bankkonti, hvor der i forbindelse med regnskabsafslutningen henstår aktiver tilhørende fonde og legater, medens forpligtelser i form af uforbrugte tilskudsbeløb er indregnet som en gældspost i regionens balance. Aktiverne tilhørende fonde og legater vedrører bl.a. forskningsprojekter inden for sundhed.

Revisionens supplerende oplysning:

Ved Hospitalsenheden Vest anvendes de eksterne kontoafsnit tillige i forbindelse med administrationen af en række interne projekter, hvilket ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i "Budget- og regnskabssystem for regioner". Forholdet indebærer en risiko for, at der opstår en periodiseringsfejl mellem hospitalets driftsregnskab og det fondsfinansierede område.

Revisionen anbefaler, at praksis ændres, så de eksterne konti alene anvendes til eksternt finansierede midler, samt at der i 2011 foretages en gennemgang af de igangværende fondsprojekter med henblik på en vurdering af, om der henstår beløb, der rettelig burde tilbageføres til hospitalets drift.

Hospitalsenheden Vest oplyser i revisionens ledelsesbrev af 26. august 2011, at økonomiafdelingen har påbegyndt en gennemgang af projekterne for derved at sikre beløbenes korrekte placering.

I afsnit 6.1 er der redegjort for opfølgning på de i revisionsberetning nr. 14 af 13. august 2010 og nr. 17 af 1. marts 2011 anførte supplerende oplysninger. En række af disse supplerende oplysninger er fortsat gældende, idet administrationen endnu ikke har afsluttet implementeringen af revisionens anbefalinger. Revisionen vil følge op herpå i forbindelse med revision af årsregnskab 2011.

Revisionsberetning nr. 19 er den 17. august 2011 fremsendt til regionsrådets medlemmer.

Regionens revision, KPMG, har den 1. marts 2011 fremsendt Revisionsberetning nr. 17 om revisionsarbejder i perioden fra 1. januar – 31. december 2010:

Revisionsberetning nr. 17 er ved en fejl først fremsendt til regionsrådets medlemmer den 17. august 2011.

I løbet af året gennemfører KPMG løbende revision ved besøg hos regionens:

- driftsfunktioner (hospitaller og sociale tilbud),
- fællesfunktioner (it, indkøb og medicoteknik, folkesundhed og kvalitetsudvikling),
- regional udviklings enheder, og
- stabene

Den løbende revision danner grundlag for revision af regionens årsregnskab. Besøgene afrapporteres ved ledelsesbreve fra revisionen til funktioner, enheder og stabe, og i en samlet beretning til regionsrådet.

Det fremgår af beretningen, at den hidtil udførte revision understøtter, at de af ledelsen etablerede væsentlige forretningsgange og interne kontroller samt regnskabs- og informationssystemer som helhed giver et forsvarligt grundlag for udarbejdelse af årsregnskabet.

Revisionsberetningen indeholder ingen revisionsbemærkninger, som regionsrådet skal besvare over for

tilsynsmyndigheden.

Revisionsberetningen indeholder ingen supplerende oplysninger, som regionsrådet skal orienteres om.

KPMG gør opmærksom på, at deres revision udføres såvel i årets løb som i forbindelse med årets afslutning og anses først for afsluttet ved afgivelse af revisionsberetning vedrørende årsregnskabet for 2010.

Regionens revision, KPMG vil være til stede under behandling af punktet og vil kunne svare på eventuelle spørgsmål.

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 28: Revisionsberetning nr. 18 vedrørende afregning af statsrefusion til sociale udgifter for 2010

1-22-78-9-10

Bilag

Beretning nr. 18 vedr. afregning af statsrefusion til sociale udgifter for 2010

Revisionsberetning nr. 18 vedrørende afregning af statsrefusion til sociale udgifter for 2010

Resume

Regionens revision, KPMG, har den 15. august 2011 fremsendt Revisionsberetning nr. 18 vedrørende afregning af statsrefusion til sociale udgifter for 2010.

Afregningen vedrører løntilskud til personer ansat i henhold til lov om servicejob.

Den samlede statsrefusion for 2010 er opgjort til 985.868 kr.

Revisionen af denne statsrefusion har ikke givet anledning til at fremkomme med bemærkninger eller supplerende oplysninger til regionsrådet eller Beskæftigelsesministeriet.

Revisionsberetningen skal med regionsrådets bemærkninger sendes til Beskæftigelsesministeriet og Tilsynsmyndigheden.

Direktionen indstiller,

at Revisionsberetning nr. 18 vedrørende afregning af statsrefusion til sociale udgifter for 2010 for Region Midtjylland tages til efterretning,

at Revisionsberetning nr. 18 og udskrift af regionsrådets behandling af sagen sendes til Beskæftigelsesministeriet og Tilsynsmyndigheden.

Region Midtjylland modtager løntilskud fra staten til personer i servicejob ansat før 1. april 2002 i henhold til lov om servicejob.

Den samlede statsrefusion for 2010 er opgjort til 985.686 kr.

Regionsrådet skal senest 30. september 2011 sende revisionsberetningen for 2010 til Beskæftigelsesministeriet.

Regionens revision, KPMG, har den 15. august 2011 fremsendt Revisionsberetning nr. 18 vedrørende afregning af statsrefusion til sociale udgifter for 2010.

Revisionen af denne statsrefusion har ikke givet anledning til at fremkomme med bemærkninger eller supplerende oplysninger til regionsrådet eller Beskæftigelsesministeriet.

Revisionsberetningen skal med regionsrådets bemærkninger sendes til Beskæftigelsesministeriet og Tilsynsmyndigheden.

Revisionsberetning nr. 18 af 15. august 2011 vedrørende afregning af statsrefusion til sociale udgifter for 2010 er tilgængelig på Region Midtjyllands hjemmeside.

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 29: Revisionsberetning nr. 20 af 15. august 2011

1-11-72-1-09

Bilag

Beretning nr. 20 af 15. august 2011

Revisionsberetning nr. 20 af 15. august 2011

Resume

Revisionsberetningen er modtaget som følge af regionsrådets beretning om aktivitetsafhængige tilskud. Revisionsberetningen indeholder en supplerende oplysning og kommentarer til tre ældre supplerende oplysninger. Derudover rummer beretningen en række anbefalinger. Administrationens bemærkninger til beretningen findes i sagsfremstillingen.

Regionsrådet skal herefter fremsende beretningen og kopi af sagens behandling til tilsynsmyndighederne.

Direktionen indstiller,

at regionsrådet tager revisionsberetning nr. 20 til efterretning,

at regionsrådet tager administrationens svar til revisionsberetning nr. 20 til efterretning, og

at revisionsberetning nr. 20 fremsendes til tilsynsmyndigheden sammen med en kopi af sagens behandling i regionsrådet.

Revisionsberetning nr. 20 af 15. august 2011 er revisionens svar på redegørelsen for aktivitetsafhængige tilskud godkendt på regionsrådsmødet 24. august 2011.

Beretningen indeholder en supplerende oplysning og kommentarer til tre ældre supplerende oplysninger. Beretningen skal herefter fremsendes til tilsynsmyndigheden sammen med kopi af sagens behandling i regionsrådet.

Den supplerende oplysning er: Regionen vurderer, at manglende registreringer, herunder korrektioner af fejl, inden fristens udløb den 10. marts 2011 har betydet, at regionen har mistet kommunale tilskud for 2010 i størrelsesordenen 1,8 mio. kr.

Administrationens svar hertil er: Grundet den opgørelsesmetode der blev benyttet for fejllisten, har regionen ikke haft et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere størrelsen af den kommunale medfinansiering. Derfor er beløbet på den kommunale medfinansiering på 1,8 mio. kr. et maksimalt anslået beløb baseret på de maksimale satser, der er gældende.

Ved en gennemgang efter fremsendelse af revisionsberetning finder administrationen, at fejllistens værdi er faldet til 440.000 kr. i det materiale, der er tilgængeligt for maj 2011.

Administrationen vil som svar på den supplerende oplysning ændre opgørelsesmetoden på fejllisten og løbende følge udviklingen i fejllistens værdi.

Tidligere supplerende oplysninger

I forrige års revisionsberetning anførte revisionen en række supplerende oplysninger, her er tre stadig gældende.

1) At regionshospitalerne ikke har indført fælles retningslinjer, men har benyttet de retningslinjer for kontrol, der har været gældende i de gamle amter.

Administrationens svar hertil er: I forbindelse med implementering af Midt EPJ vil der blive ens retningslinjer for hospitalerne. Administrationen vurderer sammen med hospitalerne, hvordan de skal udformes.

2) At der af 5 % af alle fakturaer bliver stikprøvekontrolleret og at administrationen har igangsat en undersøgelse med henblik på at få automatiseret kontrollen, således der foretages en fuldstændig kontrol af fakturaer fra privathospitalerne.

Administrationens svar hertil er: Mulighederne for at sammenkøre forskellige databaser drøftes blandt de relevante afdelinger.

3) At der ikke er indhentet dokumentation for, at it sikkerheden og de generelle it kontroller i tilknytning til alle outsourcete it-systemer lever op til regionens informationssikkerhedspolitik.

Administrationens svar hertil er: Relevante afdelinger vil tage kontakt til leverandører af eksterne it-systemer for at få dette indhentet.

Anbefalinger

Udover de supplerende oplysninger indeholder beretningen en række anbefalinger.

Revisionen anbefaler, at

1) Indsatsen med at der sker korrekt indberetning af data til Landspatientregistreret styrkes.

2) Der implementeres fælles retningslinjer og kontrolstandarder i forbindelse med udrulningen af EPJ.

Administrationens svar hertil er: Administrationen tager disse anbefalinger med i arbejdet for at implementere de kommende fælles retningslinjer for Midt EPJ.

3) Revisionen anbefaler ligeledes, at der gøres en indsats med at styrke de interne processer for at sikre korrekt registrering af aktions- og bidiagnose kodning.

Administrationens svar hertil er: Administrationen vil drøfte denne anbefaling i relevante fora.

4) Revisionen anbefaler, at behovet for en periodisk registreringsaudit hos behandlingspsykiatrien vurderes.

Administrationens svar hertil er: Administrationen vil fremsende denne anbefaling til psykiatri- og socialledelsen til vurdering.

Revisionsberetning nr. 20 af 15. august 2011 er tilgængelig på Region Midtjyllands hjemmeside.

Forretningsudvalget indstiller,

at regionsrådet tager revisionsberetning nr. 20 til efterretning,

at regionsrådet tager administrationens svar til revisionsberetning nr. 20 til efterretning,

at revisionsberetning nr. 20 fremsendes til tilsynsmyndigheden sammen med en kopi af sagens behandling i regionsrådet, og

at der på et kommende temamøde dagsordensættes et tema om registreringspraksis og anvendelse af data.

Ulla Diderichsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 30: Godkendelse af programansøgning til Pulje til kommuners og regionens landdistriktsprojekter under aftalen om Grøn Vækst

1-33-76-23-22-09

Bilag

Brev om udmøntning af en særlig pulje til kommuner og regioner

Informationsmateriale om pulje til udmøntning af 200 mio. kr. puljen under grøn Vækst

Program for Grøn Vækst - august 2011

Godkendelse af programansøgning til Pulje til kommuners og regionens landdistriktsprojekter under aftalen om Grøn Vækst

Resume

Kommunerne i regionen og Region Midtjylland har i fællesskab udarbejdet et forslag til programansøgning til "Pulje til kommuners og regionens landdistriktsprojekter under aftalen om Grøn Vækst". Programforslaget skal godkendes af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, hvorefter ministeriet vil udmelde en økonomisk ramme til at gennemføre landdistriktsprojekter i regionen med støtte fra puljen. Programansøgningen omfatter aktiviteter for i alt ca. 185 mio. kr. og en medfinansiering fra Region Midtjylland på 20 mio. kr. af regionsrådets midler til erhvervsudvikling.

Direktionen indstiller,

at forslaget til programansøgning til Pulje til kommuners og regionens landdistriktsprojekter i Region Midtjylland under aftalen om Grøn Vækst godkendes.

I den politiske aftale i Folketinget om "Grøn Vækst" fra 2009 er der afsat en pulje til kommuner og regioner til gennemførelse af landdistriktsprojekter - den såkaldte "200 mio. kr. pulje" (i det følgende kaldet "Puljen til Grøn Vækst"). FødevarerErhverv, under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, har med brev af 15. juni 2011 inviteret kommuner og regioner til i fællesskab at udarbejde programforslag for deres respektive regionale områder. Fristen for indsendelse af programmer for de regionale områder er den 1. oktober 2011.

FødevarerErhverv forventer, at programmerne er godkendt 1. november 2011, hvorefter der kan indgives ansøgninger om finansiering af aktiviteter. Ovennævnte brev af 15. juni 2011 med tilhørende informationsmateriale er tilgængelige på Region Midtjyllands hjemmeside.

FødevarerErhverv har med udgangspunkt i møder i maj og juni 2011 med de 5 regioner, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening fastlagt rammerne for udarbejdelse af et fælles program for kommunerne og regionerne. Udmeldingen fra juni 2011 betyder, at de "regionale" programmer kan indeholde "rene" kommunale emner samt fælles kommunale og regionale projekter, f.eks. med udgangspunkt i Vækstforums handlingsplan.

Kommunerne i regionen og Region Midtjylland har i fællesskab udarbejdet et forslag til programansøgning til "Puljen til Grøn Vækst". Forslaget vedlægges som bilag.

Programrammen for "Puljen til Grøn Vækst" giver mulighed for at gennemføre projekter inden for følgende 5 bekendtgørelser:

- LAG bekendtgørelsen: Etablering af attraktive levevilkår.
- LAG bekendtgørelsen: Etablering af nye arbejdspladser i landdistrikterne.
- Netværksaktiviteter: Netværksaktiviteter og afsætning af fødevarer.
- Udvikling og demonstration i fødevarerektoren: Udvikling og demonstration i det primære jordbrug og forarbejdning i fødevarerektoren.
- Natur og miljøprojekter: Fremme bedre natur og miljø, samt give bedre adgang til naturen.

Projekter inden for bekendtgørelserne "Nye arbejdspladser", "Netværksaktiviteter" og "Udvikling og demonstration i fødevarerektoren" er som udgangspunkt erhvervsrettede. Såfremt sådanne projekter falder ind under indsatserne i

Vækstforums strategi og handlingsplan, vil projekterne kunne medfinansieres af regionsrådet. I "Handlingsplan 2015 - Ny VÆKST i turismen i Region Midtjylland" er det forudsat, at en række indsatser kan medfinansieres via midler fra "Puljen til Grøn Vækst". Tilsvarende vil projekter på fødevareområdet kunne medfinansieres via "Puljen til Grøn Vækst".

Region Midtjyllands og kommunernes mulighed for at medfinansiere projekter fremgår af nedenstående skema:

Tilskudsordning	Region Midtjylland	Kommunerne
Attraktive levevilkår *)		X
Nye arbejdspladser *)	X	X
Netværksordning	X	X
Demonstrationsprojekter i fødevaresektoren	X	X
Natur og miljø		X

*) Her kan kun indgå de 17 kommuner i Region Midtjylland, der er omfattet af landdistriktsprogrammet, mens de 3 andre ordninger giver mulighed for støtte i alle 19 kommuner. Aarhus og Skanderborg kommuner er som bykommuner ikke omfattet af landdistriktsprogrammet.

Kommunekontaktrådet (KKR) i Region Midtjylland har på møde den 10. juni 2011 drøftet udarbejdelse af et fælles program for kommunerne og Region Midtjylland, og

KKR har på møde den 25. august 2011 godkendt forslaget til program.

Vækstforum har på møde den 7. september 2011 tiltrådt programforslaget.

I forslaget til program ansøges der om en EU-ramme fra "Puljen til Grøn Vækst" på 94,5 mio. kr. Der forudsættes en tilsvarende kommunal/regional medfinansiering, da projekter kan medfinansieres med 50 % støtte fra EU (dog 55 % EU støtte til natur og miljøprojekter).

Der er i forslaget til program følgende finansieringsplan for indsatsen:

Tilskudsordning	EU	Region	Kommunerne	I alt
Attraktive levevilkår *)	10	0	10	20
Nye arbejdspladser *)	35	10	25	70
Netværksordning	17,5	7,5	10	35
Demonstrationsprojekter i fødevaresektoren	7,5	2,5	5	15
Natur og miljø	24,5	0	20,5	45
I alt	94,5	20	70,5	185

FødevareErhverv har i sin udmelding fastlagt, at man ønsker en decentral (kommuner eller Region Midtjylland) administration af puljen, hvorfra der indsendes ansøgninger til FødevareErhverv til bevilling. I forslaget til program er denne administration beskrevet.

Vækstforum afgiver indstilling til regionsrådet om medfinansiering fra Region Midtjyllands midler til erhvervsudvikling under bekendtgørelserne "nye arbejdspladser", "netværksaktiviteter" og "udvikling og demonstration i fødevaresektoren".

Vækstforum/regionsrådet deltager ikke i prioriteringen og indstillingen af projekter under bekendtgørelserne om "attraktive levevilkår" og "natur og miljø", da disse projekter alene medfinansieres af kommunerne. Tilsvarende prioriteres rent kommunalt finansierede projekter under de tre andre bekendtgørelser også af kommunerne.

Regionsrådet afsætter ikke midler til medfinansiering, ud over hvad der er forudsat i Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi og tilhørende handlingsplan.

Region Midtjylland varetager administrationen af programmet og kontakten til FødevarerErhverv. Det forventes, at administrationen af programmet indebærer en personaleudgift på 1 - 2 årsværk, der ikke kan medfinansieres fra programmet.

Udgifter til administration af programmet vil blive afholdt inden for de i budgettet afsatte midler til området Regional udvikling.

Af de til sagen hørende bilag er brev om udmøntning af pulje og informationsmateriale om puljen alene tilgængelige på Region Midtjyllands hjemmeside.

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 31: Region Midtjyllands deltagelse i letbaneprojektet i Aarhus-området

1-30-230-06-V

Bilag

Politisk aftale udkast 27-6-2011

Vedligeholdelsesrapport for Grenåbanen (20.06.2011)

Vedligeholdelsesrapport for Grenåbanen (20.06.2011) incl bilag

COWI-Kommentering af Vedligeholdelsesrapport for Grenåbanen 2011

Region Midtjyllands deltagelse i letbaneprojektet i Aarhus-området

Resume

En embedsmandsgruppe har udarbejdet oplæg til et aftalegrundlag for etablering af et anlægsselskab, der skal stå for anlæg af letbanens første etape i Aarhus-området. I forbindelse hermed forventes der indgået aftale om overdragelse af Grenaabanen til Region Midtjylland. Det endelige aftalegrundlag indskrives i en lov om anlæg af letbanen i Aarhus-området, der forventes fremsat i folketingssamlingen 2011/2012. Når anlægsselskabet opløses, opretter Aarhus Kommune og Region Midtjylland et drifts- og infrastrukturselskab. Parterne er fritaget fra den generelle låneramme. I de igangværende forhandlinger med staten om økonomien i en overdragelse af Grenaabanen udestår afklaring af kompensation for reinvesteringer i infrastrukturen.

Direktionen indstiller,

at Region Midtjylland, under forudsætning af en afklaring af vilkårene for infrastrukturen for overdragelse af Grenaabanen, indgår aftale om at indtræde i et anlægsselskab for letbanen i Aarhus-området, herunder,

- at Region Midtjylland tiltræder den beskrevne finansieringsmodel for anlægsprojektet,
- at udmøntning af aftale om fremtidig drift af letbanen tager udgangspunkt i de beskrevne principper, og at aftale herom indgås på et senere tidspunkt, når udbudspriser og driftsomkostninger er mere kendt, og
- at Region Midtjyllands startindskud i letbaneanlægsselskabet, for så vidt angår den andel der ikke lånefinansieres, finansieres af reservepulje til letbaneformål.

Fælles anlægsselskab

En embedsmandsgruppe med deltagelse fra Aarhus Kommune, Transportministeriet og Region Midtjylland har udarbejdet et oplæg til en politisk aftale om oprettelse af et fælles anlægsselskab, der skal stå for anlæg af den første etape af letbanen i Aarhus. Anlægsselskabet oprettes som et interessentselskab ved navn Aarhus Letbane I/S.

Foreløbigt udkast til politisk aftale vedlægges som bilag.

Når der er indgået aftale parterne imellem, vil aftalen indgå i Forslag til lov om anlæg af Aarhus Letbane, der forventes fremsat i Folketingssamlingen 2011/2012.

Der lægges op til en model for finansiering af anlægget, hvor hver af parterne, Aarhus Kommune, Staten og Region Midtjylland finansierer anlæg svarende til følgende ejerfordeling: Aarhus Kommune 47,2 %, staten 47 % og Region Midtjylland 5,8 %. Ejerandelene er fastlagt ud fra et samlet anlægsbudget på 1,345 mio. kr. (PL-niveau 2009). For Region Midtjylland betyder det et indskud på 78 mio. kr. Parterne hæfter for uforudsete udgifter i forhold til deres respektive ejerandele.

Aftalen tager højde for mulighed for tilkøb og udnyttelse af optioner, dog således at disse betales af den eller de parter, der ønsker at gøre tilkøb.

Der er med aftaleoplægget lagt op til, at anlægsselskabet skal ledes af en bestyrelse på 9 medlemmer. Aarhus Kommune udpeger 3 medlemmer, transportministeren 2 medlemmer, Region Midtjylland 2 medlemmer og Midttrafik 2 medlemmer.

Når anlægget af letbanen står færdigt, opløses anlægsselskabet og samtlige aktiver og passiver samt rettigheder og pligter overdrages til et drifts- og infrastrukturselskab, som Aarhus Kommune og Region Midtjylland opretter. Staten deltager således alene i anlæg af letbanen.

Fremtidig drift

Der er indgået en aftale mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland om at etablere drifts- og infrastrukturselskabet med udgangspunkt i, at selskabet drives inden for den ramme (budget 2011), som parterne har afsat til kollektiv trafik. På et senere tidspunkt, når udbudspriser og driftsomkostninger er mere kendte, skal der aftales en fordeling af drifts- og infrastrukturselskabets reelle udgifter til drifts- og vedligeholdelse mellem Aarhus Kommune og Region Midtjylland. Det er aftalt, at der tages udgangspunkt i følgende principper:

Infrastruktur

Region Midtjylland betaler svarende til vedligehold og forvaltning af infrastrukturen for Odderbanen til Aarhus Hovedbanegård og Grenaabanen fra Nørreport via Lystrup til Grenaa. Aarhus kommune betaler svarende til udgifterne for vedligehold og forvaltning af den nye strækning fra Aarhus Hovedbanegård til Lystrup.

Trafikdrift

I udgifterne indgår udgifter til finansiering af køb og afskrivning af materiel samt værksted og driftscentral tillige med de almindelige trafikdriftsudgifter. Udgifterne fordeles efter den trafik, som parterne bestiller. Det vil sige, at Region Midtjylland bestiller og finansierer nettoudgiften ved regional trafik og Aarhus Kommune finansierer nettoudgiften ved lokal trafik (inden for kommunegrænsen).

Reinvesteringer

Aftales nærmere af parterne, idet det bemærkes, at Region Midtjylland i dag kompenseres for reinvesteringer på Odderbanen og forventes kompenseret for reinvesteringer på Grenaabanen i forbindelse med overdragelsen af denne.

For Region Midtjylland betyder det, at tilskuddet til Odderbanen skal udskilles fra Midtjyske Jernbaner og overflyttes til drifts- og infrastrukturselskabet. Tilsvarende skal tilskud til Grenaabanen, svarende til den statslige compensation for Region Midtjyllands overtagelse af Grenaabanen, indskydes i drifts- og infrastrukturselskabet. Endelig vil forventelige besparelser på busdriften efter letbanens idriftsættelse kunne indskydes i letbanedriften.

Adgang til lånefinansiering

Der er i bemærkningerne til lovforslaget sikret parterne adgang til fritagelse fra den generelle låneramme, for så vidt angår investeringer til letbaneformål. En tilsvarende fritagelse er gældende for privatbaneinvesteringer.

For så vidt angår Region Midtjyllands startanlægsindskud på 78 mio. kr. kan op til 80 % lånefinansieres. Tilsvarende gælder for eventuel yderligere låntagning til delvis finansiering af anlægsindskud som følge af fordyrelser ved uforudsete anlægsudgifter samt ønsker til tilkøb og udnyttelse af optioner på letbaneanlæg.

Region Midtjylland får i bemærkningerne til lovforslaget fuld låneadgang (100 %) til letbanedriftsselskabets investeringer i anskaffelse af rullende materiel samt udgiften til investeringer og vedligeholdelse af jernbaneinfrastruktur, herunder til eventuel yderligere elektrificering, trafikstyring, stationsanlæg på letbanearealer og værksteder mv. Region Midtjylland kan hæfte for lån optaget af letbanedriftsselskabet, idet Region Midtjylland hæfter for letbanedriftsselskabets gæld i forhold til Region Midtjyllands ejerandele i selskabet.

Det foreslås, at Region Midtjylland udnytter muligheden for 80 % lånefinansiering af startanlægsindskuddet, svarende til 62,4 mio. kr. Med en 5 % forrentning over 25 år udgør den årlige ydelse i størrelsesordenen 4,5 mio. kr.

De resterende 20 % af startanlægsindskuddet, svarende til 15,6 mio. kr., foreslås finansieret af en reservepulje til letbaneformål. For så vidt angår reservepuljen henvises til en anden sag på dagsorden: Kvartalsrapporten pr. 30. juni 2011.

Med etablering af letbaneanlægsselskabet skifter letbaneprojektet karakter fra en udviklings- og planlægningsaktivitet til et anlægsprojekt, og vil senere overgå til en driftsaktivitet. Udgifterne til Region Midtjyllands deltagelse i letbanesamarbejdet er hidtil afholdt inden for budgettet til kollektiv trafik.

Det foreslås, at der ved fremtidige budgetlægninger afsættes særskilte midler til letbaneanlæg og drift, uafhængig af det øvrige budget for kollektiv trafik.

Overtagelse af Grenaa-banen

Der er efter forhandlinger mellem Transportministeren, borgmesteren i Aarhus Kommune og regionsrådsformanden opnået enighed om vilkår for en aftale, for så vidt angår kompensation for drift af togtrafikken samt løbende vedligeholdelse af infrastrukturen. Det er aftalt, at Grenaa-banen overdrages til Region Midtjylland, som herefter indskyder den i drifts- og infrastrukturselskabet. I aftalen lægges op til en årlig kompensation på 61,4 mio. kr. (PL-niveau 2010). Beløbet reguleres med den generelle pris- og lønudvikling. I henhold til aftalen overdrages Grenaa-banen uden vedligeholdelsesefterslæb.

Der udestår afklaring af vilkårene for større infrastruktur-reinvesteringer inden for en overskuelig fremtid. Banedanmark har udarbejdet en status vedrørende vedligeholdelsen af Grenaa-banen ("Vedligeholdelsesrapport for Grenaa-banen"), og Cowi har foretaget en vurdering af denne. De to rapporter vedlægges som bilag, idet den til Banedanmarks rapport hørende bilagsdel alene er tilgængelig på Region Midtjyllands hjemmeside.

Det er administrationens opfattelse, at der udover Banedanmarks planlagte/forventede reinvesteringer frem mod 2020 i størrelsesordenen 150 mio. kr. er yderligere elementer, der bør kompenseres for, inden en endelig aftale kan indgås. Det drejer sig om udskiftning af gamle spor, afklaring af fremtidigt sikringsanlæg samt sikring af overkørsler og reovering af perroner. Cowi vurderer bl.a., at 75 % af banen er så gammel, at store dele af den må stå for udskiftning.

Transportministeriet har den 11. august 2011 meddelt, at inddragelse af reinvesteringer i overdragelsesøkonomien forudsætter en ny drøftelse i regeringen, og resultatet af denne sandsynligvis kan forventes inden for et par måneder.

Supplerende skal oplyses, at borgmester Jan Petersen, Norddjurs Kommune, har rettet henvendelse til regionsrådsformanden med opfordring til, at der arbejdes for hastighedsopgradering af banestrækningen fra Ryomgård til Grenaa fra 75 km. i timen til 100 km. i timer, og at letbanen føres til Grenaa Havn. Regionsrådsformanden har svaret, at de nuværende forhandlinger har fokus på statens eksisterende forpligtelser, men at Region Midtjylland bakker op om ønskerne, og Norddjurs og Syddjurs Kommuner opfordres til at rejse sagen overfor staten, som aftalt på mødet i Kontaktudvalget den 29. april 2011. Cowi har for Letbanesekretariatet i Midttrafik udarbejdet et skøn over omkostningerne ved en hastighedsopgradering mellem Ryomgård og Grenaa. Under forudsætning af at Banedanmark gennemfører sikring af overkørsler for 69 mio. kr., der er forudsat gennemført i 2018/19, skønner Cowi omkostningerne til hastighedsopgradering til 35 mio. kr.

Valg af udbudsstrategi

Udbudsstrategi for udbud af anlægs- og driftsopgaver i forbindelse med letbaneprojektet er under udarbejdelse.

I det foreløbige oplæg til udbudsstrategi lægges der op til et samlet udbud af anlæg og drift efter forudgående prækvalificering. Det tilstræbes at tilrettelægge udbuddet, så der er en reel mulighed for at vælge mellem elektrificering af større dele af banen eller kørsel med dieselhybridletbanetog. En prækvalificering skal bidrage til at afklare, at der er et tilstrækkeligt antal konsortier, der kan levere tilfredsstillende løsninger.

Letbanesekretariatet lægger op til, at oplægget til udbudsstrategi drøftes med en udbudsadvokat med henblik på at

få fuld sikkerhed for, at denne er juridisk holdbar.

Forslag til udbudsstrategi vedtages i etape 1-styregruppen og fremsendes herefter til parterne til godkendelse.

Af de til sagen hørende bilag er Banedanmarks "Vedligeholdelsesrapport for Grenaabanen incl. bilag" alene tilgængelig på Region Midtjyllands hjemmeside.

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 32: Udtalelse fra Statsforvaltningen

0-3-1-11

Bilag

Udtalelse fra Statsforvaltningen

Udtalelse fra Statsforvaltningen

Resume

Statsforvaltningen Midtjylland har den 25. august 2011 fremsendt en udtalelse til Region Midtjylland vedrørende regionsrådets behandling af budgetreduktioner mm. Udtalelsen er afgivet på baggrund af en henvendelse til statsforvaltningen fra gruppeformændene for partierne Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti.

Direktionen indstiller,

at udtalelsen af 25. august 2011 fra Statsforvaltningen Midtjylland vedrørende regionsrådets behandling af budgetreduktioner mm. tages til efterretning.

Statsforvaltningen Midtjylland har den 25. august 2011 fremsendt en udtalelse til Region Midtjylland vedrørende regionsrådets behandling af budgetreduktioner mm. Udtalelsen er afgivet på baggrund af en henvendelse af 17. marts 2011 til statsforvaltningen fra gruppeformændene for partierne Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti.

Regionsrådet vedtog på sit møde den 25. maj 2011 en udtalelse til statsforvaltningen i sagen.

Statsforvaltningen udtaler følgende: "Det er statsforvaltningens opfattelse, at det var ulovligt, at regionens administration sendte et notat alene til budgetforligspartierne i regionsrådet med henblik på, at notatet kunne indgå som baggrundsmateriale i disse partiers politiske drøftelser den 21. februar 2011. Det er ligeledes statsforvaltningens opfattelse, at det var ulovligt, at regionens administration indkaldte budgetforligspartierne til et møde i september 2011. Statsforvaltningen finder tilsvarende, at det vil være ulovligt, hvis forvaltningen deltager i dette møde.

Statsforvaltningen mener også, at det var ulovligt, at regionens administration udsendte en omhandlet pressemeddelelse den 1. marts 2011. Statsforvaltningen lægger vægt på, at pressemeddelelsen efter sin formulering ikke fremstod partipolitisk neutral.

Statsforvaltningen finder ikke, at regionsrådsformanden eller regionsrådsflertallet i øvrigt har tilsidesat lovgivningen ved deres dispositioner i sagen.

Statsforvaltningen har anmodet regionsrådet om at gøre alle dets medlemmer bekendt med denne udtalelse."

Udtalelsen fra statsforvaltningen, der vedlægges som bilag, er den 25.8.2011 fremsendt til regionsrådets medlemmer til orientering, og udtalelsen er offentliggjort på Region Midtjyllands hjemmeside.

Indstillingen blev tiltrådt.

Ulla Diderichsen og Andreas Steenberg var forhindrede i at deltage i sagens behandling.